

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل

دانشکده پرستاری و مامایی فاطمه زهرا (س) رامسر

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در رشته پرستاری سالمندی

عنوان

بررسی سبک زندگی مرتبط با بیماری در سالمندان مبتلابه صرع ساکن ایران

اساتید راهنما

دکتر فاطمه غفاری

دانشیار گروه آموزشی سلامت جامعه، پرستاری سالمندان و کودکان

دکتر عباس شمسعلی نیا

دانشیار گروه آموزشی پرستاری داخلی-جراحی

دکتر رضا قدیمی

استاد گروه پزشکی اجتماعی/بهداشت

نگارش

معصومه نادر نژاد

Babol University of Medical Sciences

Ramsar Fatemeh Zahra School of Nursing and Midwifery

**In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Master of Science in field of Geriatric
Nursing**

Title

**Investigating Disease-Related Lifestyle in Elderly People with Epilepsy Living
in Iran**

Supervisors

Dr Fatemeh Ghaffari

Associate Professor in Department of Community Health, Geriatric and Pediatric Nursing

Dr Abbas Shamsalinia

Associate Professor in Department of Medical-Surgical Nursing

Dr Reza GHadimi

Professor of Social Medicine Department/ hygiene

By

Masoumeh Naderanjad

Registration Number: 124

2022/ September

عنوان

بررسی سبک زندگی مرتبط با بیماری در سالمندان مبتلابه صرع ساکن ایران

خلاصه

سابقه و هدف:

صرع از جمله بیماری‌های مزمن در سالمندان است که با تغییرات زیادی در سبک زندگی همراه است. به‌منظور شناسایی این تغییرات به ابزاری معتبر و اختصاصی نیاز است. بررسی‌ها نشان داد که ابزاری که بتواند ابعاد مختلف سبک زندگی مرتبط با بیماری را اندازه‌گیری کند در دسترس نیست. لذا این مطالعه با اهداف طراحی و روانسجی پرسشنامه سبک زندگی مرتبط با بیماری صرع و توصیف و تحلیل سبک زندگی و ابعاد آن در سالمندان مبتلابه صرع انجام شد.

روش کار:

پژوهش حاضر در دو مرحله شامل طراحی ابزار و بررسی شاخص‌های روان‌سنجی آن و توصیف و تحلیل داده‌های حاصل از مطالعه توصیفی- مقطعی انجام شد. تعداد نمونه ۲۱۰ نفر، روش نمونه‌گیری به‌صورت در دسترس و محیط مطالعه انجمن صرع ایران بود. اطلاعات جمع‌آوری‌شده با استفاده از نرم‌افزار AMOS نسخه ۲۴ و SPSS نسخه ۲۶ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها:

بر اساس یافته‌های به‌دست‌آمده از مرور بر متون مرتبط، استخر گویه‌ها مشتمل بر ۹۹ گویه در مقیاس ۵ نقطه‌ای لیکرت (همیشه تا هرگز) و ۵ بعد شامل، خود مراقبتی سلامت‌محور، رفتارهای گریزازخطر، سازگاری عاطفی، روانی اجتماعی، انگ مرتبط با بیماری، صمیمیت و رفتارهای جنسی طراحی شد. پس از چندین مرحله بررسی تیم تحقیق، انجام روایی صوری، محتوا و روایی سازه ۶۵ گویه حذف و درنهایت ۳۴ گویه باقی ماند. نتایج تحلیل عامل تأییدی نشان داد که مقادیر شاخص‌های برازندگی نشان‌دهنده برازش قابل‌قبول الگوی پیشنهادی با داده‌ها می‌باشد. پایایی ابزار با توجه به آلفای کرونباخ ۰/۸۹۷ و با استفاده از روش آزمون- باز آزمون، ۰/۹۵۰ بود. میانگین و انحراف معیار نمره سبک زندگی در سطح پایین بود ($17/28 \pm 119/08$) و به ترتیب بیشترین و کمترین میانگین نمره مربوط به مؤلفه خود

مراقبتی سلامت‌محور و صمیمیت و رفتارهای جنسی بود. نتایج نشان داد که رژیم دارویی ضد صرع بالاترین تأثیر رگرسیون را بر سبک زندگی مرتبط با بیماری صرع داشته است.

نتیجه‌گیری:

پرسشنامه سبک زندگی مرتبط با بیماری صرع، ابزاری خود گزارشی، روا و پایا است که با استفاده از آن می‌توان سبک زندگی ناسالم را بعد از ابتلاء به بیماری تشخیص داد. نتایج نشان داد که سبک زندگی مرتبط با بیماری صرع در سطح پایین بود و کمترین نمره مربوط به مؤلفه صمیمیت و رفتارهای جنسی بود. لذا غربالگری دوره‌ای سبک زندگی مرتبط با بیماری صرع به‌ویژه در سالمندانی که تنها زندگی می‌کنند، سابقه مثبت مصرف سیگار دارند، رژیم چند دارویی دارند و مدت طولانی دارو مصرف می‌کنند جهت شناسایی موارد مشکل‌دار و اقدام جهت حل مشکلات توصیه می‌شود.

کلمات کلیدی:

سالمند، صرع، سبک زندگی، سبک زندگی مرتبط با بیماری

Investigating Disease-Related Lifestyle in Elderly People with Epilepsy Living in Iran

Abstract:

Introduction: Epilepsy is one of the chronic diseases in the elderly people, which is associated with many deviations in people lifestyle. In order to identify these changes, special methodologies must be developed. Reviewing the literature reveals that no methodologies capable of detecting such changes exist. Therefore, the aim of this study was to develop and psychometrically a questionnaire Disease-Related Lifestyle and analyse and achieve better insight about different aspects of lifestyle

Methods: The current research was carried out in two stages; (1) design of a new method, investigating its psychometric indicators resulting to shape a questionnaire about the later adulthood period of life, and (2) quantitative analysis of the collected data and interpretations of the results. A total of 210 samples were collected based on the available patients in the study environment, which was the Iranian Epilepsy Association center. For analyzing the data, AMOS ver.24 and SPSS ver.26 were used for data analysis.

Results: According to the reviewed literature, the pool of items consists of 99 items on a 5-point Likert scale (always to never) and 5 criteria were designed. These include health-oriented self-care, risk-averse behaviors, emotional, psychosocial and social adjustment, disease-related stigma, intimacy and sexual behaviors. The items were further verified in terms of validity, significance and expressiveness based on several test stages. Finally, 65 items were removed and 34 items were retained. In the next step, data collection and analysis was performed. Results of the confirmatory factor analysis (CFA) shows the goodness-of-fit with the proposed model using the collected data. The reliability of the tool according to Cronbach's alpha was 0.897 and using the test-retest method, it was 0.950. The mean and standard deviation of the lifestyle score was at a low level (119.08 ± 17.28) and respectively the highest and lowest mean scores were related to the components of health-oriented self-care and intimacy and sexual behaviors. The results showed that the anti-epileptic drug regimen had the highest regression effect on the lifestyle related to epilepsy.

Conclusion: Epilepsy-related lifestyle questionnaire is a valid and reliable self-report tool that can be used to detect an unhealthy life pattern. The results showed that the lifestyle of people with the epilepsy disease is at a low level and the lowest score was related to the intimacy and sexual behaviors criteria. Therefore, periodic lifestyle screening for patients with epilepsy is recommended, That is especially the case for the elderly people who live alone, with a positive history of smoking, a multi-drug regimen, and long-term medicine in-take in order to identify problematic cases for taking action and solving the problems.

Keywords: Elderly, epilepsy, lifestyle, disease-related lifestyle